

Vulkanaktivitet

Af Lennart Kiil

C.G. Newhall, Public Domain.

Fortidige, nutidige og fremtidige vulkanudbrud. En vulkan kan være aktiv, i ro eller udslukket.

Vulkanaktivitet har en stor indflydelse på [klimaet](#). Vulkaner i udbrud - eller vulkaner der for nyligt har været i udbrud - skaber ofte en kortvarig nedkøling. Selv kraftige udbrud er som regel overstået på få dage, men de store mængder af gasser og [aerosoler](#), vulkanen spytter ud, kan påvirke klimaet måneder og nogle gange år ud i fremtiden.

[Vanddamp](#) udgør størstedelen af de gasser, der sendes ud i [atmosfæren](#) ved et vulkanudbrud. Som regel over 60 procent. CO_2 og svovldioxid (SO_2) er de to andre væsentlige ingredienser.

Det er svovldioxid, der er ansvarlig for den nedkøling, der følger et udbrud. Når SO_2 pustes ind i stratosfæren af en vulkan i udbrud, omdannes den til svovlsyre (H_2SO_4), der igen kondenserer og danner sulfat-aresoler. Disse øger Jordens **Albedo** og mere sollys sendes tilbage ud i rummet, inden det når et opvarme Jorden.

På meget lang sigt kan vulkaner omvendt også bidrage til opvarmning, fordi de udsender **drivhusgassen** CO_2 , når de er aktive.

Vulkaner i tropiske regioner har en større indvirkning på klimaet end vulkaner i mere tempererede egne. Det har de, fordi luftstrømmen omkring ækvator er sådan, at sulfater effektivt fordeles i stratosfæren, mens luftstrømmene længere nord og sydpå er sådan, at sulfaterne blæses tilbage ned på Jorden igen, hvor de ingen indflydelse har på klimaet.

Husk at tage quizzen online på klimaleksikon.dk/opslag/vulkanaktivitet

Sådan henviser du til opslaget

Lennart Kiil: "Vulkanaktivitet". Klimaleksikon, klimaleksikon.dk/opslag/vulkanaktivitet, hentet 28. oktober 2026.

Klimaleksikon er gratis og uden login.